

Un circ de conte de fades

El pròxim dia 2 d'abril arriba a Barcelona el Cirque du Soleil amb el seu espectacle 'Alegria'. EL TEMPS ha entrat sota la carpa d'aquesta companyia d'imaginació desbordant i ha conviscut un dia sencer amb els habitants d'aquest món dels malabars.

GLÒRIA MATAMALA

GLÒRIA MATAMALA

GLÒRIA MATAMALA

L'espectacle del Cirque du Soleil combina la presència dels acròbates i malabaristes amb una posada en escena futurista inspirada en la més pura tradició medieval. L'enigmàtic i geperut mestre de cerimònies és Monsieur Fleur (en la imatge de dalt, la seva careta), un saltimbanqui amb un aspecte a mig camí entre la *commedia dell'arte* i l'univers bunuelià. En la imatge de baix, una instantània del menjador.

GLÒRIA MATAMALA

L'abonyegada pilota blanca de ping-pong va de l'un costat a l'altre sense descans. Sobre la improvisada pista, un tros de fusta corcada que ja fa temps que ha perdut el color original, Paul Bowler –el corpulent atleta anglès encarregat del cub aeri, un número malabar de gran bellesa plàstica– i Alexandre Dobrinine –un rus cridaner que es passa tot l'espectacle volant pels aires– intercanvien cops a una velocitat vertiginosa. Com a única companyia, els contrincants tenen les violentes partitures *heavy* que un esbalandrat radiocasset s'esforça a escopir i l'absent presència d'un pallasso de cara trista embrancat en la lectura d'un llibre. Molt a prop d'ells, assegut dins un dels moderns tràilers que han permès la merescuda jubilació dels antics

GLÒRIA MATAMALA

Paul Pelletier acaba d'afinar el saxòfon. La prestigiosa companyia canadenc acaba d'afinar el saxòfon. La prestigiosa companyia canadenc adoba els seus muntatges amb els ingredients del circ tradicional i de la dramaturgia contemporània més exquisits.

carros de circ fets de fusta, el canadenc Paul Pelletier acaba d'afinar el saxòfon. Les càlides notes de l'instrument de vent es confonen, un cop a l'exterior, amb els amistosos crits dels jugadors, les escatològiques lletres de la descurada banda i els metàl·lics sorolls de la veïna i transitada M-30 madrilenya. Aquesta escena, un dels possibles retaules que un pintor triaria per representar el concepte de convivència en un circ, és només una de les que diàriament es donen entre els 160 membres que formen la

multinacional família del Cirque du Soleil.

La prestigiosa companyia canadenc, que adoba els seus muntatges amb els ingredients del circ tradicional i de la dramaturgia contemporània més exquisits, ha trigat catorze anys –tants com en fa de la seva fundació– a presentar un dels seus espectacles al nostre país. El dia 2 d'abril, sota el blanc envelat del circ de 50 m de diàmetre i 25 d'alçada que s'instal·larà al complex esportiu de la Mar Bella de Barcelona, es podrà veure l'aplaudida audàcia i vigorositat d'*Alegria*. Aquest espectacle, estrenat a Montréal el 1994 i en ronda per Europa des de l'any passat, ha aconseguit d'enlluernar el públic europeu que ja l'ha pogut veure. La fórmula del seu èxit –fins ara ja han vist l'espectacle dos milions i mig de persones– no és sinó el d'haver creat coreografies futuristes inspirades en la més pura tradició medieval; coreografies en què l'acrobàcia, la dansa, el vestuari i la música fan que tornin els onírics contes de fades d'antany.

La pista central del circ, voltada per 2.500 ànimes, és, quan comença la funció, l'únic punt que resta il·luminat, a més d'unes quantes torxes de paper, sota el gran envelat. Els espectadors es mouen inquietats al seient mentre veuen que els homes-ocells espigossen el bucòlic escenari. De sobte, una xaranga de sis músics de grans nassos blancs, abillats com si fossin autèntics guàrdies de corps,

anuncia la presència de l'enigmàtic i geperut mestre de cerimònies, *Monsieur Fleur*. La criatura, un saltimbanqui amb una estètica a mig camí entre la *commedia dell'arte* i l'univers bunuelià, dóna la benvinguda als visitants del planeta *Alegria*. Les seves gesticulacions i els seus inquietants crits –“alegriiiiia, alegriiiiia”, repeteix–, més propis d'una litúrgia macabra que no d'un espectacle de circ, serveixen perquè els músics, vestits d'un blanc virginal, ocupin el seu lloc a l'orquestra des d'on, durant prop de dues hores i mitja, donaran vida a les màgiques i càlides partitures creades per René Dupéré. El públic, des d'aquest precís instant, es cabussa en aquest artístic oceà amb autèntic esperit carnalesc. L'espectacle, hale-hop!, ha començat.

Sobre l'escenari un uniformat exèrcit d'acròbates, amb lluents vestits daurats, trenquen l'aire amb els seus salts impossibles des dels llits elàstics encastats al vell mig de l'escenari. En aquest moment, hale-hop!, el circ es transforma en una pacífica batalla en què tretze projectils humans omplen de color, amb les seves cabrioles, l'espai que cobreix la gran carpa. Un cop acabada aquesta actuació, uns altres números en prenen el relleu; entre elles: les barres russes, on els acròbates realitzen múltiples salts mortals sincronitzats; la dansa del foc, un ritual tribal oficiat per un artista polinesi que fa voleiar torxes de foc al voltant del seu cos; els cercols, amb què es combinen

Les potències de l'ànima

Josep Franco

El psiquiatre Ismael Claver ens relata els esdeveniments de la transició al nostre país en una autobiografia que és també el reflex de la nostra història col·lectiva de les darreres dècades.

Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira, 1997

Bromera
"L'Eclèctica", 52

Obra filològica (1931 - 1991)

Josep Giner i Marco

Estudi preliminar, edició crítica i índex a cura d'Antoni Ferrando, amb la col·laboració de Santi Cortés. I a tall de pròleg, "Plany" de Joan Coromines.

Denes10 Editorial
"Estudis del Valencià Actual", 9

Contes per a un any Selecció

Luigi Pirandello

Luigi Pirandello (premi Nobel de literatura de 1934) és considerat el millor autor italià modern. Tot i que hom el coneix, sobretot, com a dramaturg, la seva narrativa breu és d'una qualitat admirable, com es pot comprovar en aquesta selecció.

Edicions del Bullent
"Torsimany", 2

GLÒRIA MATAMALA

té, i guardonada en uns quants festivals internacionals de circ, és una autèntica vila sobre rodes de 20.000 metres quadrats, que ja ha visitat 120 ciutats del món. Una vila on, igual que succeïa a la bíblica torre de Babel, els seus habitants –que van dels sis anys als cinquanta-sis– parlen una munió de llengües perquè procedeixen de vint-i-un països diferents.

El punt neuràlgic d'aquesta vila, la plaça, és el menjador. A més del petit envelat d'entrenaments, aquest és l'únic lloc on els habitants d'Alegria coincideixen al llarg del dia.

Si bé la llengua oficial del circ és, per raons purament estratègiques, l'anglès, dins el menjador, on un equip de sis cuiners s'encarrega d'alimentar els esculpits cossos dels artistes i de la resta de personal, una mica més flonjos..., es poden sentir converses en desenes de llengües. Una de les més parlades és el rus. De fet, molts dels artistes, la majoria dels acròbates del Cirque du Soleil, provenen d'aquest país europeu. L'Evgueni Ivànov, un dels guerrers dels llits elàstics, n'és un. La seva història, com la de tants membres d'aquesta troupe, va íntimament lligada amb la gimnàstica d'alta competició. Ivànov va ser durant deu anys membre de l'equip rus de gimnàstica. A les vitrines de casa seva pengen, entre més títols, dos campionats del món i tres d'Europa. "En acabar la carrera d'atleta –recorda– vaig començar a treballar al Circ Rus de Moscou. La meva fei-

El punt neuràlgic d'aquesta vila, la plaça, és el menjador. A més del petit envelat d'entrenaments, aquest és l'únic lloc on els habitants d'Alegria coincideixen al llarg del dia.

l'agilitat i la gràcia d'una gimnasta amb la flexibilitat d'una contorsionista; els equilibrismes amb una mà i sobre una precària perxa de Samuel Tétrault; o els esgarriuosos i imaginatius dibui-

xos corporals de dues noies contorsionistes.

Una vila dins la ciutat. El Cirque du Soleil, companyia fundada al 1984 per l'inquiet Guy Laliber-

Paraula de la terra

Enric Valor

Aquest volum aplega, a més dels parlaments de l'acte acadèmic d'investidura com a doctor honoris causa del professor Enric Valor, un recull de gran interès documental que ens mostra els aspectes menys divulgats del nostre autor.

Universitat de València
"Honoris Causa", 14

Calor Fins aquí

Josep Ramon Cerdà

Calor i Fins aquí són les dues primeres obres teatrals de Josep Ramon Cerdà, director de la companyia Teatre de Què, que ja ha posat en escena, entre d'altres, *Tercet*, sobre textos de J. M. Benet i *Jornet* i *Sergi Belbel* i *Diàlegs sotcràtics*, de Villalonga.

Universitat de les Illes Balears
"Tespis", 5

La reintegració de la Corona de Mallorca a la Corona d'Aragó, 1343-1349 (Dos volums)

Gabriel Ensenyat Pujol

Aquests volums pretenen d'analitzar de manera global les circumstàncies històriques i les vicissituds més concretes que provocaren l'enfonsament de la Corona de Mallorca i la seva reincorporació al món catalano-aragonès.

Editorial Moll
"Els Treballs i els dies", 40, 41

Una de les màximes preocupacions dels responsables de la companyia és que la vida dels artistes que participen en els seus espectacles s'adeqüi tant com sigui possible a la de qualsevol habitant d'una ciutat. Com a mostra, l'escola a la qual assisteixen els més menuts (dalt) o el temps d'oci en què cadascú practica la seva afeció (baix).

GLORIA MATAMALA

na era, salvant les distàncies, la mateixa que la d'atleta. No em va ser difícil de fer el pas". Després de treballar tres anys amb aquesta companyia, Ivànov va entrar a formar part, ara ja fa tres anys, de la família *Alegría*. Per aquest atleta de trenta-quatre anys, que conserva una envejable agilitat i potència física, formar part del Cirque du Soleil és un "motiu d'orgull", pel seu prestigi i per l'alt nivell dels seus professionals".

De mantenir aquest nivell, se n'ocupa Ria Martens, la coordinadora artística d'*Alegría*. Martens, ballarina, coreògrafa i professora de dansa belga, té una de les feines amb més responsabilitats, i que ella mateixa explica: "Mantenir molt alta la qualitat de l'espectacle i coordinar la feina dels cinquanta-quatre artistes que apareixen a l'escenari. Controlar que tot, vestuari, maquillatge, música, llums..., estigui com s'ha programat. Que tot surti tot rodó, que no hi hagi cap errada".

Un escenari de... seixanta tones. Mentre la resta dels seus companys fan temps per a la funció de la tarda, l'holandès Marten Boua s'ha d'encarregar que tots els elements integrats en l'escenari —un monstre de més de seixanta tones i amb un llit elàstic de dotze metres ocult dins la seva panxa— siguin a punt. La seva vida, com ell mateix reconeix, és una "autèntica història de circ". "Vaig entrar-hi ara fa tres anys, durant la ronda eu-

GLORIA MATAMALA

ropea de *Saltimbanco*, el sisè espectacle de la companyia. La meua feina, llavors, consistia a netejar: era el responsable que tot es mantingués net. En aquells temps no tenia feina i vaig pensar que, malgrat tot, entrar a formar part de la *troupe* d'un circ seria enriquidor". Boua, que durant els Jocs Olímpics del 1992 va residir a Barcelona i va treballar de traductor als jutjats i de cambrer en un bar de la costa, va anar adquirint amb els mesos més responsabilitats. "Ara —explica satisfet— sóc l'encarregat de muntar l'escenari". Per fer aquesta feina Marten Boua necessita cinc dies i l'ajut de vint-i-tres persones. "Tot ha d'anar col·locat al mil·límetre. D'això depèn l'èxit dels números", sentència.

El Cirque du Soleil, que en els seus tretze anys de vida ha creat nou espectacles, va néixer de les inquietuds artístiques de Guy Laliberté. El fundador de la companyia era, en els seus orígens, un artista de carrer. Acompanyat d'uns quants amics, Laliberté, convertit

en un joglar modern, presentava als festivals de teatre que es feien al Quebec —país sense cap tradició de circ— espectacles minimalistes que, des d'un bon principi, van conquerir el públic. El govern, al cap de poc temps, va decidir de concedir-li un préstec perquè pogués muntar un envelat i fundar, així, el que avui és el Cirque du Soleil.

Una de les màximes preocupacions dels responsables de la companyia, amb seu estable a Montréal, és que la vida dels artistes que participen en els seus espectacles s'adeqüi tant com sigui possible a la de qualsevol habitant d'una ciutat. Com a mostra, l'escola a què assisteixen els més menuts.

Durant sis dies la setmana, les contorsionistes Chimed Ulziibatjar i Nomin Tseveendori i el jove actor Batmunkh Batjargal escolten les lliçons de la mestra. L'aula, un tràiler entapissat amb dibuixos fets pels alumnes, és casa seva durant vint hores setmanals. "El sistema educatiu que utilitzem —explica la professora—, és el del Quebec, i els exàmens són els oficials. Les assignatures, per problemes d'horaris, es redueixen a matemàtiques, geografia, ciències naturals, anglès i francès. Intentem de fer els possibles perquè els escolars se sentin uns alumnes normals".

Per a la resta d'artistes les hores d'esbarjo són sagrades. Encara que han d'entrenar-se de dilluns a divendres, i actuar cada dia tret del dilluns, als membres del Cirque du Soleil, els sobra temps per a ensopear-se. Així, cadascun inverteix l'oci en les seves aficions: llegir, escoltar música, dormir, jugar a escacs, a parxís, a cartes...

Serà així fins que els dos grans vestíbuls del circ no vagin a omplint-se de públic. Llavors, un regidor donarà l'ordre als artistes perquè deixin el que fan i comencin la funció. La cantina es buidarà i l'espectacle començarà. Dues hores i mitja més tard, molts espectadors sortiran amb la sensació d'haver estat els protagonistes d'un conte. D'un autèntic conte de fades. Ha-le-hop!

Carlos González